

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

30 Verbum, liberum, quid importet

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

sponsaliorum juratorum de futuro promittens, ad solemnizandum matrimonium, sicut ante concilium cogi poterat, ut in cap. ex litteris. 2. de sponsal. & Matrim. & in decis. super d. cap. 1. sub tit. Venet. & Brixien. sess. 24. quia sponsalia per verba de futuro sunt relicta à sacro concilio in illis terminis juris communis, in quibus erant ante concilium, ut ibidem in decis. sub tit. Burgen. ita quod licet aliqui teneant, quod, quamvis sponsalia non sint jurata, adhuc promittens cogi possit ad observandam promissionem, ut per Abb. in d. cap. ex litteris. n. 3. & Surd. consil. 364. n. 8. 9. & 10. lib. 3. communis tamen opinio est, quod, cessante juramento, non sit locus coactioni, à qua ecclesia debet abstinere, ut post D. Thom. tenet Sylvester. in summ. in verb. sponsalia. q. 4. & est text. in cap. ex litteris de sponsal. solemnizationi autem matrimonii debent præcedere tres denunciations, servata forma d. decreti. cap. 1. de reform. matr. sess. 24.

28 Qui verò † sponsalia contraxit per verba de futuro, etiam sine juramento, si postea cum alia similia sponsalia, sine, vel cum juramento contraxerit, in foro conscientie tenetur cum prima contrahere per verba de presenti, secus autem, si cum secunda, & non cum prima fuerit matrimonium per verba de presenti celebratum, quia tunc sponsalia præcedentia cum alia contracta solvuntur, cap. si cui, & cap. si inter. de sponsal. † solvuntur etiam sponsalia per verba de futuro, mutuo consensu contrahentium etiam si fuerint jurata, quia illud juramentum principaliter est practicum ad commodum hominis, & ab homine remitti potest.

cap. 2. & ibi gloss. fin. & Abb. n. 3. & n. 5. & Felyn. n. 16. de sponsalib. Fornicatione secuta sponsi, vel sponsæ sponsalia solvuntur, quia tunc non tenetur alter matrimonium contrahere, sed, si vult, erit absolvendus. gl. fin. in cap. sic quispe. 27. q. 2. c. quemadmodum, & ibi Abb. n. 4. de jurejur. idem Abb. in consil. 48. n. 1. vol. 1. quod procedit, etiam si sponsa per vim fuisset cognita, quia, nec tunc vir cogi posset ipsam in uxorem ducere, cap. raptor cum seq. 27. q. 2. glossa in d. cap. quemadmodum. in ver. oculos in fin. quia nemo est cogendus ad contrahendam bigamiam. Joan. Andr. in dicto cap. quemadmodum. & ibi Abb. n. 12. & Imol. de jurejur. semper enim subintelligitur conditio, quod promissio valeat, nisi sponsa fornicetur, ut cap. quemadmodum, extra de jurejur. Absentia sponsi, si per orbem vagetur, & nescitur in quo loco sit, quo casu de jure civili tenebatur sponsa expectare per triennium, ut in l. 2. C. de repud. & si erat in Provincia, per biennium l. 2. C. de spons. sed de jure canonico, quod est servandum, sponsa non tenetur expectare virum per orbem vagantem, sed potest cum alio matrimonium contrahere, & non expectare, cap. de illa, ibi, quod liberum erit mulieribus. & ibi Abb. nu. 2. Cardin. & Præpos. de sponsal. verbum enim † liberum, denotat, quod non requiratur aliqua licentia, nec expectare teneatur gl. ff. in elem. dudum. §. si verò videm, in verb. libere. de sepult. Abb. in cap. 1. n. 4. de off. ord. & Dec. in cap. que in ecclesiarum. num. 3. de constit. lapsu temporis in sponsaliorum contractu constituti ad matrimonium contrahendum sponsalia per verba de futuro dissolvuntur,

tur, *cap. sicut desponsal.* quia, quando terminus adjicitur sponsalibus ad limitandam obligationem, & ad eam retrin-gendam ita, ut elapso tempore expiret, tunc exinguitur obligatio. *l. si fidejussor. §. final. ff. mand. l. obligationum fere. §. 1. ff. de actio & oblig. l. damni, §. Sabini, ff. de dam. insect. gl. in d. c. sicut. in verb. ad statutum, & ibi Abb. num. 11.*

Per ingressum religionis, professione secuta, sponsalia per verba de futuro solvuntur, quo casu solvitur etiam matrimonium solemnizatum, & non consummatum. *cap. commissum, de sponsal. cap. ex publico, & c. ex parte de convers. conjug. & concil. Trid. can. 6. de sacr. matr. sess. 24. propter lepram, vel deformitatem corporis supervenientem, cap. quemadmodum, de jurejur. & cap. litteras. de conjug. leprof.*

Dissolvuntur etiam sponsalia per verba de futuro, copula non subsecuta, per supervenientem copulam cum ea, quæ sponsæ est in primo, vel secundo gradu consanguinitatis conjuncta, conc. Trid. in c. 4. de resor. matr. sess. 24. Pius V. in litteris, de quibus in Bull. Rom. cap. 24. & sacra congreg. conc. super eod. cap. 4. §. quidam contraxerat, & pluribus aliis casibus, sequentibus verbis comprehensis. Lepra superveniens, furor, ordo, sanguis, & absens. Lætaq; virginitas, membri damnum, minor ætas. Et hæc lapsus, fideique remissio proterfus, Spon-sos dissociant, & vota futura retractant, gloss. fin. in d. cap. sic quippe. 27. quest. 2.

31 Puberes matrimonium † legitime contrahere possunt, & ad matrimonium contrahendum requiritur plena puber-

tas, & quod in masculo annus decimus-quartus, & in foemina duodecimus sit completus, vel saltem ultimus dies anni fuerit coeptus. *Corn. conf. 116. col. 2. in princip. vol. 3. Dec. confil. 603. num. 4. & post Hist. lo. And. & Burr. quos citat, Surd. conf. 364. num. 1. lib. 3.* Nam de jure antiquo matrimonium erat validum inter proximos pubertati, si malitia supplebat ætatem, ut coire possent, *cap. puberes, & cap. de illis 2. de despons. impube. instit. de nupt. in princ. & ibi add. ad gloss. in verb. puberes. Bar in l. pupillari in fin. ff. de vulg. & pup. subst. & Bald. in l. precibus. C. de impub. & al. substit.*

Plures enim dantur † casus, quibus impuberes liberos procrearunt. S. Hieron. ep. 75. ad Ditamum refert, quod Salomon, & Acham in undecimo ætatis anno liberos procrearunt, & narrat S. Greg. in suo dialogo de quodam puero, qui in novennio nutricem prægnantem reddidit, ut refert gloss. in cap. 1. quest. 1. & Abb. in cap. puberes, num. 3. de spons. impub. Qui enim generare potest impubes, ad matrimonium contrahendum pro pubere habetur, & si intra tempora pubertatis filios suscepit, pupillaris substitutio evanescit, *Bar. in d. l. in pupillari, n. 8.* & quod ad vinculum ante copulam matrimonium legitime contractum, est perfectum, & sanctum, ex sanctitate Sacramenti, † ut fuit inter Beatam Mariam, & Joseph. *cap. beata, & c. conjux. cum seqq. 27. quest. 2.* Et est Sacramentum à Deo institutum, quod dissolvi non potest ex supradeductis, gratiamq; confert, *Ab. in cap. cum in Ecclesia, num. 2. de simon. qui verò matrimonium gratiam conferre negat anathematis poenam incurrit, concil. Trident.*

Trident.